ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2025
120/-

ਅੱਖਰ

Akhar
16

ਰੂਹ ਦਾ ਕਮੰਡਲ

ਅਗੰਮੀ ਸਮਾਧੀ 'ਚ ਟਿਕੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ
ਇਹ ਆਸਾਂ-ਸੁਆਸਾਂ 'ਚ ਲਬਰੇਜ਼ ਸੀਨਾ
ਇਹ ਰੁੱਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖਾਂ 'ਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਜੁੱਸੇ
ਇਹ ਸਾਵਣ ਦੇ ਹਾਸੇ- ਇਹ ਹਾੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ
ਹਨੇਰੇ, ਖ਼ਲਾਅ - ਜੋ ਵੀ ਚਾਨਣਨੁਮਾ ਹੈ
ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਹੀ ਇਸ਼ਕੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੈ !

ਇਹ ਸਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਇਹ ਪੌਣਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ
ਇਹ ਧੁੱਪਾਂ ਦੇ ਰੇਸ਼ਮ 'ਚ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਕਾਂਤਰ
ਇਹ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਪੈੜਾਂ ਦੇ ਚੁੰਮਣ
ਦੋਪਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਤੀ 'ਚ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਆਥਣ
ਨਜ਼ਰ ਜਾਗਦੀ ਹੋਵੇ-ਇਸਦਾ ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ
ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਹੀ ਇਸ਼ਕੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੈ !

ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਾਸੇ 'ਚ ਧੁੱਪਾਂ ਦੀ ਦੱਖਣਾ
ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ- ਇਹ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਰਖਨਾ
ਇਹ ਅਕਲਾਂ ਦੇ ਸੰਧੀਂ-ਅਸੰਖਾਂ ਅਕੀਦੇ
ਕਿਉਂ ਰੂਹ ਦਾ ਕਮੰਡਲ ਰਹੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸੱਖਣਾ
ਮੁਹੱਬਤ ਮੁਬਾਰਕ-ਮਹਾਤਮਨੁਮਾ ਹੈ
ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਹੀ ਇਸ਼ਕੇ ਦੇ ਨਾਂ ਹੈ !!

-ਸਿਮਰਨਜੋਤ ਮਾਨ

ਤਰਤੀਬ

* ਸੰਪਾਦਕੀ — ਡਾ. ਕਰਨੈਲ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਯੂ.ਕੇ. 5

ਕਵਿਤਾਵਾਂ

* ਦਰਵੇਸ਼ — ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ (ਡਾ.) 7
* ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ — ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 8
* ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ — ਤ੍ਰਲੋਚਨ ਲੋਚੀ 9
* ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ — ਮੁਕੇਸ਼ ਆਲਮ 10
* ਕਵਿਤਾਵਾਂ — ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿੰਘ 11
* ਕਵਿਤਾਵਾਂ — ਸਿਮਬਰਨ ਕੌਰ ਸਾਬਰੀ 12

ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ — ਅਨੁਬਾਲਾ 20

ਵਤਨੋਂ ਦੂਰ...

* ਅਵਤਾਰਜੀਤ ਧੰਜਲ : ਕੁਦਰਤ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ — ਡਾ. ਕਰਨੈਲ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ 13

ਸਥਾਈ ਕਾਲਮ

* ਰੰਗ ਜੋ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਘੁਲ ਗਏ... — ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੜਕਨਾਮਾ) 16
* ਮੇਰਾ ਉਦਾਸ ਦਿਨ — ਜੋਗਿੰਦਰ ਨੂਰਮੀਤ 21
* ਦੱਸ ਕੀ ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਖੱਟਿਆ — ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ 23
* ਲਹਿੰਦੇ ਦੀ ਲੋਅ : ਕਵਿਤਾਵਾਂ — ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਸਾਹਿਰ 26
* ਲਹਿੰਦੇ ਦੀ ਲੋਅ : ਉਰਦੂ ਕਹਾਣੀ – ਢੇਰੀਆਂ/ਮਲਿਕ ਮਿਹਰ ਅਲੀ — ਅਨੁਵਾਦ ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ 27
* ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਸਿਨੇਮਾ : ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਪਾਣੀ–2004 — ਤਰਸੇਮ ਬਸਰ 28
* ਮੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵਰਕਾ — ਹਰਮੀਤ ਆਰਟਿਸ 38

PEER REVIEW PANEL

* 'ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ' : ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਪ੍ਰਵਚਨ — ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੋਹਲ, ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 33

ਕਹਾਣੀਆਂ

* ਆਊਟਸਾਇਡਰ — ਅਲ਼ਫ਼ਾਜ਼ 39
* ਹਿੰਦੀ ਕਹਾਣੀ : ਖੰਭਾਂ ਵਾਲੀ ਬੇੜੀ / ਪੰਕਜ ਬਿਸ਼ਟ — ਅਨੁਵਾਦ : ਮਨਮੋਹਨ 50
* ਇਕ ਅਨੂਠੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ — ਜੰਗ ਬਹਾਦੁਰ ਗੋਇਲ 66
* ਤੇਲਗੂ ਕਹਾਣੀ : ਪੁਸ਼ਪਲਤਾ ਹੱਸ ਪਈ/ਕਰੁਣ ਕੁਮਾਰ — ਅਨੁਵਾਦ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ 72
* ਦੇਹੀ — ਦੀਪ ਇੰਦਰ 84

ਚਿੰਤਨ

* ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ — ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ 78

ਵੈਣਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ — ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨ 81

* ਹਰਜੀਤ ਅਟਵਾਲ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਸਫ਼ਰ...3' : ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਣ — ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ 88

ਸੰਪਾਦਕੀ

CamScanner